

Σε άμυνα του Χρυσού Ρυζιού

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /PЗ/

Дата: 07.07.2016 Брой: 7/2016

Πάνω από 100 βραβευμένοι με Νόμπελ υπέγραψαν μια ανοιχτή επιστολή καλώντας τον διεθνή περιβαλλοντικό οργανισμό Greenpeace να σταματήσει την εκστρατεία του κατά των γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών και ζωοτροφών, συμπεριλαμβανομένου του Χρυσού Ρυζιού, το οποίο θεωρείται μία από τις πιθανές λύσεις στον αγώνα κατά της παγκόσμιας έλλειψης β-καροτίνης.

Η έλλειψη τροφίμων και η υποσιτισμός του ταχέως αυξανόμενου πληθυσμού, ειδικά στις φτωχές περιοχές του κόσμου, έχουν πρόσφατα γίνει ένα κύριο θέμα συζήτησης στο σχήμα υπέρ και κατά των γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών. Παράλληλα με ερωτήματα σχετικά με τις επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και την οικολογική ισορροπία από τη χρήση γεωργικών προϊόντων που είναι αποτέλεσμα της γενετικής μηχανικής, η συζήτηση έχει επεκταθεί και στις εταιρικές μονοπώλια που εμπλέκονται όλο και περισσότερο στο κερδοφόρο επιχείρημα των ΓΤΟ.

Βραβευμένοι με Νόμπελ υπερασπίζονται το Χρυσό Ρύζι

Πάνω από 100 βραβευμένοι με Νόμπελ υπέγραψαν μια ανοιχτή επιστολή καλώντας τον διεθνή περιβαλλοντικό οργανισμό Greenpeace να σταματήσει την εκστρατεία του κατά των γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών και ζωοτροφών, συμπεριλαμβανομένου του Χρυσού Ρυζιού, το οποίο θεωρήθηκε λύση στον αγώνα κατά της παγκόσμιας έλλειψης β-καροτίνης. Σύμφωνα με τους νομπελίστες, οι οποίοι εργάζονται σε διάφορους τομείς της επιστήμης – ιατρική, φυσική, χημεία, βιολογία, λογοτεχνία – το κοινό αντιδρά επί του παρόντος υπερβολικά συναισθηματικά στις εκκλήσεις διαφόρων μη κυβερνητικών οργανισμών που επιδιώκουν να αρνηθούν εντελώς τα επιτεύγματα στη βελτίωση των σπόρων μέσω βιοτεχνολογικών μεθόδων με στόχο την αύξηση των διαθέσιμων τροφίμων σε παγκόσμια κλίμακα. Στην κεφαλή της πρωτοβουλίας βρίσκονται οι Richard Roberts και Phillip Sharp, οι οποίοι έλαβαν το Νόμπελ Φυσιολογίας ή Ιατρικής το 1993 για την ανακάλυψη γενετικών ακολουθιών γνωστών ως introns. Η υποστήριξη του αίτηματος για την ενεργό είσοδο των προϊόντων ΓΤΟ στην αγορά από την επιστημονική ελίτ ανοίγει τις πόρτες για τη νομιμοποίηση και τη διάδοση κάθε είδους γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών. Η ιστορία θυμίζει μια άλλη δημοφιλή αγροτική σαπουνόπερα των τελευταίων μηνών, δηλαδή την παράταση της εξουσιοδότησης της ενεργής ουσίας γλυκόφωσφος.

Σε μια έκθεση που δημοσιεύτηκε τον Μάιο του 2016, η ερευνητική μονάδα της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών των ΗΠΑ (NAS) – το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας (NRC) – ισχυρίζεται ότι η κατανάλωση γενετικά τροποποιημένων τροφίμων δεν βλάπτει την ανθρώπινη υγεία. Το NRC, ωστόσο, έχει δεχθεί κριτική λόγω των δεσμών του με τις επιχειρήσεις, καθώς την ημέρα πριν από τη δημοσίευση της μελέτης τους, ο μη κυβερνητικός οργανισμός Food & Water Watch, ο οποίος εργάζεται στον τομέα της προστασίας των δικαιωμάτων των καταναλωτών, παρουσίασε τη δική του έκθεση ισχυριζόμενη ότι το NRC είχε λάβει χρηματοδότηση εκατομμυρίων δολαρίων από εταιρείες βιοτεχνολογίας.

Η θέση του Greenpeace

«Οι ισχυρισμοί ότι κάποιος εμποδίζει το γενετικά τροποποιημένο Χρυσό Ρύζι είναι αναληθείς. Το Χρυσό Ρύζι απέτυχε να προσφέρει τη λύση που αναζητούσε και επί του παρόντος δεν είναι διαθέσιμο προς πώληση», σχολίασε η Wilhelmina Pelegrina, η οποία εργάζεται για το γραφείο του οργανισμού στη Νοτιοανατολική Ασία. Σύμφωνα με το Διεθνές Ινστιτούτο Έρευνας Ρυζιού, δεν έχει αποδειχθεί ότι το Χρυσό Ρύζι αντιμετωπίζει πραγματικά την έλλειψη βιταμίνης Α. «Αντί να επενδύουμε σε αυτή την εξαιρετικά ακριβή δημόσια σχέση, θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της υποσιτισμού μέσω μιας πιο ποικίλης διατροφής, ίσης πρόσβασης στα τρόφιμα και οικολογικής γεωργίας», αναφέρει η δήλωση του περιβαλλοντικού οργανισμού.

Ρύζι από χρυσάφι

Πέρασαν οι μέρες που τα ράφια του τοπικού παντοπωλείου ήταν γεμάτα μόνο με πακέτα λευκού ρυζιού (*Oryza sativa*). Δεν θα μπορούσαμε να φανταστούμε ότι, εκτός από το κλασικό λευκό ρύζι, το

καφέ, το μαύρο, το μωβ και το κόκκινο, και γιατί όχι και το κίτρινο, θα έπαιρναν σύντομα μια τίμια θέση στο τραπέζι μας. Το τελευταίο εμφανίστηκε χάρη στις προσπάθειες δύο επιστημόνων – των Ingo Potrykus και Peter Beyer. Το 1992 ανέλαβαν το φιλόδοξο έργο της ανάπτυξης ενός φυτού ρυζιού που παράγει β-καροτίνη (προβιταμίνη Α) όχι μόνο στα φύλλα του, όπου χρειάζεται για τη φωτοσύνθεση, αλλά και στο βρώσιμο τμήμα του – το ενδοσπέρμιο. Το «Χρυσό Ρύζι» δημιουργήθηκε μέσω του μετασχηματισμού του συνηθισμένου *Oryza sativa* με δύο γονίδια για τη βιοσύνθεση β-καροτίνης: από το κίτρινο νάρκισσο και από το εδαφικό βακτήριο *Erwinia uredovora*.